

A Népszabadság példányszáma

Százezrek kenyere ma is a párt központi lapja. Az egész országban — egyszerű kereslet-kínálat alapon — 750 ezer példány fogy el naponta a Népszabadságból. Rendkívül nagy népszerűsége vall ez a mennyiség, a lakosság számára viszonyítva párját ritkítja a világon. Ez azonban érthető. Akik ismerik, olvassák ezt az újságot, tanúsíthatják, mennyire fontos része a család életének. Sok nélkülözhetetlen információt közöl, amelyek nélkül nehezebb lenne eligazodni mind a szövevényes világeseményekben, mind a hazai politikában. A Népszabadság sugározza első sorban a központi elveket, elgondolásokat, kommentálja a párháthározatokat, magyarázza a kormányintézkedéseket, nevel, szervez és mozgósít az országos tennivalók elvégzésére. Népszerűségét a tévé megjelenése sem ingatta meg, sőt inkább erősítette. Mert más az elröppenő kép, és más a megmaradó, bármikor előszedhető írás.

Miért emelek ezt mégis a nagytekintélyű újság érdekében? Azért, mert Szegeden érthetetlenül keveset, mintegy öt és fél ezer példányt vesznek meg belőle naponta. Sőt, az egész megyében sem többet 19 ezernél. Ilyen alacsony még soha nem volt szűkebb pátriánkban a Népszabadság példányszáma, s már kezd nyugtalanító lenni. Nem gazdasági, hanem politikai okokból. Hiába haladta meg a Dél-magyarországi napi átlaga a negyvenezretet (ami egyébként a szegedi lap 60. születésnapjának küszöbén rendkívül örvendetes számunkra), a párt központi orgánának helyét, szerepét nem tudjuk és nem is szándékozunk betölteni. Erre — mellesleg szólva — szűkebb oldalterjedelmünk sem ad lehetőséget.

Szeged és a megye úgynevezett jó napilap-ellátottsága nem ad magyarázatot a helyzetre. Baranya megye lakossága például nagyjából hasonló arányban járhatja, vagy vásárolja a helyi lapot, a Népszabadságból mégis összehasonlíthatatlanul többet igényel. Ahogyan a települések közötti különbségekben kell keresni a dolog nyitját. Nálunk a szétszórt társaság között körülményesebb a kézbesítés. Bizony gyakran megesk, hogy a százezrek kenyere „megszárad”, mire házhöz szállítják. Elfőrdül, hogy a tipikusan reggeli hírtáplálékot csak dél felé, goromba téldőben esetleg másnap, olykor hét végén szállítja a lapkihordó, s emiatt nem csoda, ha húzódozva fogadják az emberek. Az újság — benne van a nevében — reggel frissen ér legtöbbször, hiszen az ország 2,5 millió rádiókészüléke két óránként friss híreket szolgáltat.

Nagy hiba lenne a postai kézbesítőket elmarasztalni. Rajtuk igazán nem múlik ez a fontos politikai ügy. Az újságírók többször próbálkoztak már azzal, hogy értékeltesek azt a hősies erőfeszítést, amit a sarat taposó, lépcsőket járó férfiak és nők az olvasók érdekében kifejtettek. A legutóbbi Népszabadság-ankétón a szegedi, a szőregi, a szentesi stb. postahivatalok vezetői dícsérték felsőfokon a fáradhatatlan és lelkiismeretes kézbesítőket. Csak hogy kevesen vannak, nem győzik a szaladgást. A Szegedi Postaigazgatóság néhány nevesebb közszégekben már engedélyezett plusz státuszokat, sőt a munka megkönnyítésére száz darab teherbíró kerékpárról is gondoskodott. Hiába! Nincs ember, aki akár jó pénzért is szívesen nyakába akasztaná a súlyos kézbesítő tarisznyát.

A meglevő hivatásszeret, nagy munkabírási postások vállalkoztak rá, hogy személyes beszélgetések révén a Népszabadság számát legalább másfél ezerrel megemelik Csongrád megyében. Elhíhetjük, hogy meg is csinálják. De miért csak az 6 feladatuk ez? Több pártszervezetben az utóbbi időben elég lagymatagon dolgoztak a Népszabadságért. Pedig ez a tipikus pártfeladatok közé tartozik.

F. N. L.

Ünnepi ülés

Pénteken a Semmelweis-teremben a felszabadulás jubileuma és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének megalakulása 25. évfordulója alkalmából ünnepi ülést tartott a szakszervezeti központi vezetőség.

Bánki Zsuzsa Kossuth-díjas érdemes művész szavai után dr. Babics Antal akadémikus mondott elnöki megnyitót, majd dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter ünnepi beszédében köszöntötte a jubiláló szakszervezetet. (MTI)

Manapság közhelynek tűnik, ha a homoki szövetkezetek küzdéseiből, nehezebb útiára utalunk. S aki nem ismeri a tájat, talajadottságait, mikroklimáját, az bizony könnyen téves következtetésekhez juthat.

1.

Kisteleken a Magyar-Szovjet Barátság Termelő-

Iskolanapokat tartanak Szegeden

A korábbi évek hagyományainak megfelelően az idei tavaszon is több iskolanapra kerül sor Szegeden. Az első ilyen rendezvényt tegnap, pénteken a Dery Miksa Gépipari Technikumban tartották, ahol többek között vetélkedőkön, szakköri üléseken, KISZ-taggyűléseken vettek részt a diákok. A Tömörkény István Gimnázium és Szakközépiskolában — tegnap megtartott ünnepélyes KISZ-gyűlések

és a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat Victor Hugo utcai klubjában ugyancsak pénteken délután átadott képző- és iparművészeti állítás után — ma, szombaton lesz iskolanap. Az iskola tanulói ebből az alkalomból szakköri üléseket tartanak, előadásokat, KISZ-taggyűléseken vesznek részt, majd az esti óráktól a Tisza Szálló hangverseny- és tükörtermében szalagavatóbálon szórakoznak.

Költészet és valóság

Szép és jó könyv jelent meg a napokban: *Emlékező tájak* címmel Árokay Lajos vezeti végig az érdeklődő olvasót, a kutatót a Vörös Hadsereg magyarországi előnyomulásának útján. A népszerű tudományos hadtörténeti mű alapos szakirodalmi tájékozottságon alapulva hasznosan teremt tiszta képet a front mozgásának bonyolult históriájában, s ha a dolog természetéből következően nem adhat végleges, lezárt hadtörténetet, megkönnyíti a helyismereti kutatómunkát és a helytörténeti ismeretterjesztést.

Szegedről is érdekes, tanulmányos lapokat olvashatunk. A 70. lapon azonban valami meglepő áll elénk. A közúti híd fölrobbantásának

leírásában hosszasan idézi a robbantókülönítmény parancsnokának állítólag később megtalált naplóját. A 260. lapon a fölhasznált irodalom jegyzékéből kiténik forrása is: Tóth Bélának a Csongrád megyei Hírlap 1964. október 9-i számában megjelent *Hidak* című írásából vette a szerző az idézetet.

Csak hogy Tóth Bélának ez az írása nem tudományos forrásközlés, hanem *szép-irodalmi alkotás*: az elképzelt műszaki szakasparancsnok apokrif, *költői naplója*. Úgy látszik, olyan jól sikerült, hogy a tudós szerzőt is megtévesztette: hiteles dokumentumnak fogadta el az író kitalálta történetet.

Igaz, Marx azt tartotta, hogy a kezdődő kapitalizmus viszonyait jobban megismerheti Balzac regényeiből, mint akárhány tudós munkából. S az is igaz, hogy Tóth Bélának ez az írása, mint majd mindegyik, nem légből kapott, hanem kortársi közléseken alapuló, kisebb mozzanataiban a valóságot őrző, s éppen ezért jól valószínűsített.

Mégsem javasoljuk azonban a jövődől történetészeknek, hogy *hiteles történeti forrásként kezeljék* az írói képzelet teremtette alkotást.

P. L.

Generációváltás Kisteleken

szövetkezet két évtizedes múltja tekint vissza. Az utóbbi években közös vezetéssel három gazdaság munkálkodott, majd később a két kisteleki szövetkezetből egyesülés után létrejött a több mint 5 ezer holdas gazdaság. Üzemegységenként gazdaságilag nem zártak rosszul az évet, de érdemes elgondolkodniuk egy-két jelenségen. Például 1968-ban az összes tagok száma 563, tavaly 583 volt. A dolgozó tagok száma 1968-ban 353, tavaly 388. Tehát már ebből is láthatjuk, hogy kedvezőbb a helyzet. Az ösztöztagság 60 százaléka munkaerőképes, 40 százaléka nyugdíjas, járadékos, akik már intenzíven nem vesznek részt a termelésben. Ez figyelmeztetés is egyben, hiszen generációváltásnak is nevezhetjük ezt a szakaszt, mert jó néhányan — mint a megye más gazdaságaiban — elérték a „parasztnyugdíjhoz” szükséges tíz esztendő. Ez egyben azt jelenti, hogy a némi kis javulás nem hosszú életű, mert a későbbiekben munkaerő-csökkenéssel kell számolni a szövetkezetnek.

Igaz, a fiatalok egyre-másra jövegetnek ide is, mint alkalmazottak. 1968-ban 65, tavaly 91 alkalmazott működött a gazdaságban. Az is pozitív tendencia, hogy a családtagok egyre inkább bekapcsolódnak a szövetkezeti munkába, és ez is enyhít a gondokon.

A gépesítés további fokozása elengedhetetlen. Jelenleg 14 erőgéppel, 7 tehergépkocsival, 21 pátkocsival és 42 munkagéppel rendelkezik a közösség. A kialakult termelési struktúrájának megfelelően kell bővíteni a gépparkot; célszerű típusú gépekkel.

2.

A kisteleki határban sem hullanak a forintok. Jó példa erre egy-néhány termelési adat. Az elmúlt esztendőben gazdasági átlagban roszból 3,9 mázsát, őszi árpából 8,2 mázsát, kukoricából 13 mázsát, burgonyából 70, fűszerpaprikából 37, paradicsomból 53,8 és lucernából 35 mázsát takarítottak be holdanként. Vagyis csupán kukoricából, burgonyából és lucernából teljesítették túl a tervet. A gazdaság viszony-

lag elég nagy létszámú állatállománnyal rendelkezik. Így aztán ez a fő profil is, már ami az alaptevékenységet illeti. Növénytermesztésből 6 millió 629 ezer forintot, állattenyésztésből 8 millió 471 ezer forintot értek el és segédüzemi tevékenységből több mint 13 millió forintot. Ez a három alapvető ágazat, illetve ennek az árbevételéből híven mutatja, hogy a kistelekiek élnek a különböző lehetőségekkel és az alaptevékenységen kívül majdnem annyi pénzt „hajtanak be”, mint amennyit megtermelnek. Végeredményben nem járt rossz esztendő tavaly rájuk, az egy dolgozó tagra jutó részesedés 16 ezer 900 forint. Növekedett a közös vagyon, a tiszta vagyon, a szociális és a kulturális alap. Az új alapszabályban ugyanis rögzítették, hogy a szociális ellátás érdekében, az adottságoknak megfelelően, egyre többet adnak, segítenek az öregeknek, az araszorulóknak. A táppénzjutatás is megnövekedett, tavaly erre 140 ezer forintot fordítottak.

3.

A generációváltást megkönnyíti a szövetkezet párt-szervezete és minden remény megvan arra, hogy már ezekben a napokban, s a jövőben a KISZ-szervezetet felkarolja és tevékenységét jobban irányítja. A két évtized kötelez, s a továbbiakban a bővített újrateremtés feltételeit kell megteremtetni a Magyar-Szovjet Barátság Tsz.-ben. A növénytermesztés struktúrája még nem kiforrott, nem megalapozott, jobban ki kell szorítani a „pénztelen növényeket”. Az állattenyésztésben főleg a minőségi követelmények javítása a cél. Mindezek mellett azonban a generációváltás törvényszerűen előírja, hogy minden lehetséget felhasználva szüntessék meg a mezőgazdaság szezonális jellegét és állandó jellegű foglalkoztatottságot teremtsenek. Mert csak ezzel tudják megtartani, hazacsalogtatni a fiatalokat, s az üzemszerű gazdálkodás alapjainak is szolgálnak egyben.

Sz. Lukács Imre

Utazzunk nappal!

Miért szüntették meg a közelmúltban az éjszakai közvetlen szeged-budapesti vonatot? — kérdezi Nagy László (Lenin krt. 15. sz.) olvasónk. Mint leírja, főleg azért érdekes ez, mert akik a Mátrába vagy a Balatonra utaznának Szegedről, a reggeli vonatokkal indulva csak délután érnek távoli úticéljukhoz. Most van ugyan egy vonat, de arról át kell szállni Ceglédre, s a Debrecenből érkező csatlakozóvonat rendszerint zsúfolt. Most már csak hét végén van közvetlen éjszakai vonat. Hoz-e az új menetrend valami kedvező változást? — kérdezi olvasónk.

Ezentúl sem lesz éjszakai közvetlen vonat — válaszolták a MÁV szegedi igazgatóságának menetrendi csoportjánál. Ugyanis a közlekedési koncepciók szerint meg fogják szüntetni az éjszakai személyforgalmat, ezt részben az indokolja, hogy egyre süríteni kell a tehervonatok számát, forgalmát. A jelenlegi — ceglédi átszállás — megoldás is átmeneti, mert még nem tudták a postaforgalmat kellően megszervezni, ezért volt eddig is. Az új tavaszi me-

netrendben — amely május 21-től érvényes — csak Kecskemétig közlekedő munkásvonat lesz 11 óra körül, de hetente kétszer, pénteken és vasárnap (mert ilyenkor az utasok nagyobb száma is indokolja) Pestig fog közlekedni.

Tévé a szatymazi öregiskolának

Bensőséges ünnepséget tartottak a szatymazi öregiskolában. Tóth László rendőr őrnagy, a Szeged városi és járási BM-szervek pártbizottságának titkára adta át az iskolának a szegedi városi és járási BM-szervekhez tartozó párttagok, pártönkivüliek, KISZ-isták ajándékát, az Orion tévét, melyet az elvtársak az összeadott forintjaikból vásároltak.

A 135 tanuló nevében Varga Zoltán VII. általános iskolai tanuló vette át és köszönte meg az ajándékot. Kópász Mária VII. osztályos tanuló az alkalomra verset írt, amit Varga Zoltán mondott el. A vers arról szólt, hogy a tévé milyen nagy segítséget nyújt a tanulásban. Nikolényi György iskolaigazgató meleg szavakkal köszönte meg az ajándékot. Aztán bekapcsolták a tévét. A gyerekek nagy örömmel nézték.

Szeged szobrai

Testvérek

(205.) A Gutenberg utca 21. számú házban látható a *Testvérek* című épületdísz. A neobarokk stílusú alkotás szerzőjének neve — egyelőre — ismeretlen.

SZOMBAT,
1970. MÁRCIUS 21.

DÉLMAGYARORSZÁG 5

Patyolatnyitvatartás

Arról panaszkodott Sz. L. né (Párizsi krt.) olvasónk, hogy a Patyolat üzleteinek nyitvatartási ideje sok munkába járó asszonynak okoz problémát. Ugyanis reggel 7 órától délután fél 4-ig és szombaton 1 óráig nyitva levő üzletekbe sokan nem tudnak eljutni, meg kell kérni valakit, hogy vigye el a mosni-tisztítani való holmit. Nem lehetne legalább hetente egyszer hosszabb ideig nyitva egy-egy üzlet?

A Patyolat főmérnöke elmondta, hogy most egyésges a nyitvatartási idő, a felmérések szerint nem volt nagyobb forgalom, ha tovább vagy más időpontban fogadták az üzletfeleket. Ha azonban mégis változást kívánnának a megrendelők, nincs akadálya annak, hogy kísérletképpen a közeljövőben valamelyik — forgalmas — üzletükben a többitől eltérő időben is lehessen a ruhát átadni és átvenni.